

Представяне на книги Book Reviews

Английски език за комуникация в институциите на Европейския съюз. Теоретико-приложни аспекти

Иванка Мавродиева
СУ „Св. Климент Охридски“
Имейл: mavrodieva@phls.uni-sofia.bg

Монографията „Английски език за комуникация в институциите на Европейския съюз. Теоретико-приложни аспекти“ е публикувана от Университетското издателство „Св. Климент Охридски“ през 2018 г., обемът е 296 страници.

Доцент д-р Николина Цветкова е преподавател по английски език, методика на преподаване на английски език, интеркултурна комуникация. Авторът е член на катедра „Европеистика“ към Философския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Доцент Цветкова води часове на студенти бакалаври и магистри по общ и специализиран английски език, проектна терминология, междукултурни взаимодействия. Тя работи активно по проекти с национално и европейско финансиране. В статиите си, самостоятелно и в съавторство, тя представя резултати от изследвания на начините на преподаване: *Developing a Pedagogical Framework for Simulated Practice Learning: How to Improve Simulated Training of Social Workers who Interact with Vulnerable People* (2017); *Manifestations of the Pedagogical Communication in applying LbD4All through Web 2.0* (2015), „Възможностите на дигитално видео и съвременното езиково обучение“ (2015), *Social Media and Social Networks – What’s in for Tertiary Education* (2012), *Learning in a Digital Environment – Some Challenges*. (2011), *Introducing Web 2.0 in Education: A Structured Approach Adopting a Web 2.0 Implementation Framework* (2011); интеркултурната комуникация: „Култура и идентичност: Кой съм аз? Кой сме ние? Кой са те?“ (2012), „Междукултурни срещи. Личен опит“ (2012). Автор е на учебници и учебни помагала за преподаване на английски език в средните училища, в които отново проявява новаторство и се насочва към съвременните начини на обучение, включващи електронни ресурси и дигитални инструменти.

Книгата е структурирана в четири глави, включва предговор, заключение, приложения, списък със съкращения и представяне на основни документи с релация към проблематиката в книгата, богата библиография.

Следвана е логиката от общото към частното; авторът започва с въвеждането на теоретични понятия и представянето на дефиниции и съвременни значения на термините и след това се преминава към конкретиката и практическите измерения, към методическите и методологичните аспекти.

Първа глава е посветена на извеждане на базови теоретични понятия, например „многоезичие“, „разноезичие“. Доцент Цветкова прави разграничение между „комуникативна компетентност“ и „межкултурна комуникативна компетентност“ и очертава теоретичните граници в дефинициите. Това е направено след критичен и задълбочен обзор на над 15 други модела, прилагани в различни държави и представени от учени. Главата резонно е назована „Английският език като средство за международна комуникация и предизвикателствата на езиковото обучение в 21. век“. Разглежда се ролята на английския език като глобален и редица свързани с тази постановка теории. Специално внимание се отделя на европейския контекст, в който се употребява английският език.

Навлизайки в проблематиката, във втора глава е представена детайлно и задълбочено рамка за обучение по английски език за комуникация в институциите на Европейския съюз.

Трета глава е озаглавена „Английски език за комуникация в институциите на Европейския съюз“ и логично тя включва представяне на различни проявления на комуникацията – от институционалната, законодателната през медийната, публичната до реторичната в съвременен контекст.

Четвърта глава е с практическа и методическа насоченост и представя резултати от езиковото обучение в специалност „Европеистика“, разбирано като основа за развитие на медиатори между културите и това е новост в полето на преподаването.

Спирам се на съдържание във втора, трета и четвърта глави в книгата, а именно тези, в които се открояват практическите аспекти и които имат отношение към академичната и педагогическата комуникация.

Втора глава включва цялостно представяне на тематиката. Обхванати са преподавателят и обучаемите, като те са представени в един съвременен академичен и организационен контекст. Отделено е внимание на целите на обучението по английски език за комуникация в институциите на Европейския съюз, на принципите на обучение, на учебното съдържание и на оценяването.

Трета глава е обособена така, че да се представят не само базови понятия като текст, дискурс и жанр, но и да се изведат граматическите особености, езиковото съдържание. В тази глава се установява важноста на специфичната лексика и терминология на английския език за комуникация в институциите на Европейски съюз. Приносът тук е в успешния опит за реконцептуализация и в извеждането на модел на учебно съдържание по английски език за комуникация в институциите на Европейския съюз. В тази глава са представени новости и авторски постижения, синтезирани в обновена методика на преподаване на английския език. Обхванати са комуникативни ситуации в периметъра от правните и административните документи през текстовете, подготвяне от специалистите по институционален ПР и експертите по медийна комуникация и ораторство/реторика.

Четвърта глава е фокус не само върху съвременните методи на преподаване, а и върху следните подтеми: реализиране на езиковата политика и осмисляне на многоезичието; съчетаване на тези политики с е-компетентност. Обучението е проучено, като са анализирани условията, променените езикови нагласи на студентите нефилолози от специалност „Европеистика“ и магистърска програма „Европейски проекти“. Обучението се провежда в реална, смесена и онлайн среда, в която студентите развиват езиков репертоар, но и умения за общуване в една относително консервативна институционална среда, но и в една динамично променяща се среда в медиите, социалните мрежи, публичните изяви и специалните събития.

Авторът достига до модел на говорещите междукултурно (с. 139–143), който е представен визуално и нагледно във фигури 7 и 8.

Новост в книгата е синтезът, до който авторът Николина Цветкова достига, а именно възможностите за планиране на образователни взаимодействия и за намиране на пътища за осъществяване на връзка между езиковото обучение в средното и висшето образование. Макар това по подразбиране да не включва проявления на академичната и педагогическата комуникация, то има отношение към тях, разбирано в контекста на образователната парадигма. Авторът обосновава необходимостта от такова обучение на студентите по европеистика по английски език за комуникация в институциите в ЕС, което обучение да доведе до по-висока степен на специализираност.

Другата новост е обосноваването на подхода за интегрирано изучаване на предмет и чужд език, разбиран като един от инструментите, подкрепящи многоезичието и мултикултурността. Представени са институционалната рамка, изведена на европейско ниво; националните специфики и

особеностите при обучението на студенти по европеистика от Софийския университет.

Третата новост е извеждането на необходимостта от съчетаване на езикови и дигитални компетентности на студентите при овладяване на специфичната терминология, необходима им като бъдещи специалисти, ангажирани с комуникация и дейности в институции на ЕС.

Основният принос на книгата е извеждането и обосноваването на концепция за езиково обучение и в частност по английски език в университетите в двете образователни квалификационни степени бакалавър и магистър, като обучението е видно като част от образователен континуум и като продължение, но вече в нови условия, на постигнатото от езиковото обучение в средните училища.

Авторът представя опции за реконцептуализацията относно преподаването на английския език за целите на комуникациите в институциите на Европейския съюз. Николина Цветкова насочва читателя към търсене отговори на въпроси, които изискват преосмисляне на академичната комуникация в университетите и в частност педагогическата комуникация в училищата, като аргументира позицията за връзки и мостове на методическо равнище при преподаване на английски език. Един от фокусите е върху възможностите за адаптиране, от една страна, на изискванията на институционално и методическо равнище, от друга – отчитане на нагласите и опита на студентите, които активно използват социални мрежи, приложения, платформи, е-ресурси. Следователно едни от предимствата и новостите в книгата са намирането и обосноваването на методите за обучение, преподаването и оценяването при изучаване на английски език и съчетаването на традиционните практики с е-компетентността на обучаваните студенти и преподавателите.

Книгата е полезна на преподаватели по английски език във висшите училища. Тя не е само синтез на опита на университетския преподавател, но и е основа за преосмисляне на методите на преподаване в един динамично променящ се контекст, който налага саморефлексия за непрекъснато развитие и усъвършенстване.

Ръкописът е представен на 25.08.2020 г.

Ръкописът е приет на 01.09.2020 г.

Manuscript was submitted: 25.08.2020.

Accepted: 01.09.2020.

Брой 45 на сп. „Реторика и комуникации“, октомври 2020 г. се издава с финансовата помощ на Фонд научни изследвания, договор № КП-06-НП1/39 от 18 декември 2019 г.

Issue 45 of the Rhetoric and Communications Journal (October 2020) is published with the financial support of the Scientific Research Fund, Contract No. KP-06-NP1/39 of December 18, 2019.